

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**ZESPOŁU SZKÓŁ BUDOWLANYCH
im. Generała Stanisława Maczka
w Bielsku-Białej**

rok szkolny 2019/2020

Przyjęty uchwałą Rady Rodziców nr 03/2019 z dnia 30 września 2019 r.

Spis treści

Podstawa prawna.....	3
Wstęp.....	3
Wizja Zespołu Szkół Budowlanych	3
Wartości cenione w społeczności szkolnej	4
Działalność wychowawczo-profilaktyczna - założenia	5
Wychowanie - podstawowe sfery	5
Czynniki ryzyka i czynniki chroniące w okresie adolescencji.....	5
Zakres oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych z uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, jak również wynikających z nowoczesnych technologii	7
Diagnoza problemów i potrzeb	11
Wykorzystane metody diagnostyczne i uzyskane dane	11
Ad 1. Dane z SIO	12
Ad 2. Mocne i słabe strony Szkoły	12
Ad 3. Wybrane wnioski i rekomendacje z ewaluacji wewnętrznej.....	13
Ad 4. Badania ankietowe - identyfikacja problemów i potrzeb uczniów i rodziców.	14
Ad 4. Badania ankietowe - diagnoza potrzeb z zakresu doradztwa zawodowego.	16
Wnioski z przeprowadzonej diagnozy problemów i potrzeb	17
Identyfikacja czynników chroniących i czynników ryzyka	17
Identyfikacja najważniejszych potrzeb	19
Uzyskane wyniki badań wskazują na następujące potrzeby	19
Cele i zadania wychowawczo-profilaktyczne	20
Monitoring i ewaluacja.....	29

Podstawa prawna

Art. 26 z uwzględnieniem art. 84 ust. 2, pkt. ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249 i Dz. U. z 2018 r. poz. 214).

Wstęp

Wizja Zespołu Szkół Budowlanych

Zespół Szkół Budowlanych aspiruje do bycia szkołą nowoczesną, tworzącą klimat stymulujący do wysiłku intelektualnego, rozwoju moralnego i podejmowania różnorodnych wyzwań współczesnego świata. Głównym celem działalności dydaktyczno-wychowawczej jest przygotowanie uczniów do rzetelnego wykonywania zawodu, a także takie przygotowanie w zakresie wiedzy ogólnej, które umożliwi im zdobycie świadectwa dojrzałości oraz edukację na kolejnych poziomach. Jednocześnie w Zespole Szkół Budowlanych kładzie się nacisk na wszechstronny rozwój osobowości, kultury osobistej i zaangażowania społecznego uczniów, by potrafili dokonywać trafnych wyborów życiowych.

W realizacji tak rozumianej wizji Szkoła kładzie nacisk na:

- łączenie w umiejętny sposób teorii z praktyką,
- podnoszenie efektywności systemu kształcenia ogólnego,
- pobudzanie potrzeby samokształcenia i wzmacnianie zaangażowania uczniów w naukę - motywowanie do sukcesu i rozumienia procesu uczenia się,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zdolności i zainteresowania uczniów,
- kreowanie środowiska promującego pożądane wzorce, pracę na rzecz społeczności szkolnej i środowiska lokalnego,
- dbanie o doskonalenie kadry nauczycielskiej,
- rozwijanie samorządności uczniów,

- wzmacnianie roli rodziców jako partnerów w procesie edukacji i wychowania,
- rozwijanie współpracy z instytucjami lokalnego rynku edukacyjnego i zawodowego oraz innych, wspierających działalność statutową,
- zapewnienie bezpiecznych warunków nauki i pracy, unowocześnianie infrastruktury.

Wartości cenione w społeczności szkolnej

Podstawę osiągnięcia sukcesu, którym jest uzyskanie przez uczniów kompetencji wielowymiarowych: zawodowych, społecznych, moralnych, przygotowania do pracy i życia, stanowią cenione w społeczności szkolnej wartości, z których najważniejsze to:

- poszanowanie prawa do wszechstronnego rozwoju,
- uznanie i akceptacja różnic indywidualnych; przeciwdziałanie dyskryminacji,
- szacunek dla tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowanie innych kultur i tradycji,
- sprawiedliwość społeczna przejawiająca się w obowiązku wyrównywania szans,
- partnerstwo oparte na zaufaniu i profesjonalizmie,
- komunikacja oparta na otwartości, uczciwości i poszanowaniu godności i praw,
- wiara w człowieka, jego możliwości uczenia się i prawo do moralnego wychowania.

Niniejszy Program wychowawczo-profilaktyczny stanowi spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania, które określają działalność edukacyjną szkoły i jest realizowany przede wszystkim w ramach:

- zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i zakresu kształcenia w zawodzie,
- zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- zajęć z wychowawcą,
- zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna - założenia

Wychowanie - podstawowe sfery

Szkoła, obok domu rodzinnego i grupy rówieśniczej, jest jednym z najsilniej oddziałujących środowisk wychowawczych. Wychowanie to proces wspomagania ucznia we wszechstronnym rozwoju, nastawiony na osiągnięcie pełni dojrzałości w następujących sferach:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, by wypełniać je w sposób konstruktywny,
- aksjologicznej (duchowej) – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące w okresie adolescencji

Uczniowie Zespołu Szkół Budowlanych to młodzież będąca w okresie adolescencji. Jest to czas, w którym w niesprzyjających warunkach może dojść do eskalacji zachowań problemowych, ponieważ kumulują się w nim wpływy wielu czynników ryzyka¹. Zachowanie te, są w znacznej mierze wypadkową statusu społeczno-ekonomicznego rodziny, relacji interpersonalnych w rodzinie, umiejętności rodziców, cech indywidualnych ucznia, postaw i zachowań rówieśników, ale także klimatu społecznego szkoły i cech środowiska zamieszkania.

¹ Czynniki ryzyka to indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego. Pojawienie się czynników ryzyka nie musi prowadzić bezpośrednio do negatywnych konsekwencji, natomiast zwiększa prawdopodobieństwo ich wystąpienia

U młodych osób, podejmujących różne zachowania problemowe, obserwuje się wiele wspólnych uwarunkowań osobowościowych. Do najważniejszych należą: wysoki poziom lęku i niepokoju, słaba odporność na frustrację, niska samoocena, niedojrzałość emocjonalna i społeczna, słaba kontrola wewnętrzna, nierealistyczne oczekiwania wobec siebie i otoczenia, poczucie odrzucenia².

W okresie dojrzewania większego znaczenia nabierają wpływy rówieśnicze, którym towarzyszy zwykle eksperymentowanie z zachowaniami ryzykownymi. Kontakty z młodzieżą używającą substancji psychoaktywnych, młodzieżą popełniającą wykroczenia i inne zachowania antyspołeczne są jednym z silniejszych i potwierdzonych w wielu badaniach czynników ryzyka zachowań problemowych. Brak odpowiedniego nadzoru i wsparcia ze strony rodziców, trudności w rozwiązywaniu problemów i konfliktów na linii rodzice - nastolatek są czynnikami z poziomu rodziny, które to ułatwiają.

Ze względu na powiększający się z wiekiem zakres kontaktów społecznych nastolatka, również większego znaczenia nabiera otoczenie społeczne – szkoła i miejsce zamieszkania. Ekspozycja na przemoc w szkole, w miejscu zamieszkania, w Internecie, brak wsparcia ze strony nauczycieli i innych dorosłych odpowiedzialnych za wychowywanie młodzieży, duża dostępność alkoholu i innych środków psychoaktywnych, wpływy młodzieżowych grup przestępczych to kolejne, istotne czynniki ryzyka okresu dojrzewania³.

Szczególnie istotnym zatem w procesie wspomagania młodego człowieka w osiągnięciu pełnej dojrzałości jest **wzmacnianie czynników chroniących**, do których należą indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania. Czynniki te zwiększają ogólny potencjał zdrowotny ucznia i jego odporność na działanie czynników ryzyka, wywołają motywację i energię do walki z przeciwnościami. Chociaż czynniki chroniące nie usuwają negatywnych doświadczeń lub niekorzystnych elementów życia dorastającego człowieka, to pomagają mu zmagać się z nimi z dobrym skutkiem. Do najważniejszych czynników chroniących należy:

- silna więź z rodzicami, opieka dorosłych;
- zainteresowanie nauką i własnym rozwojem, aktywność, ciekawość poznawcza;
- bezpieczne sąsiedztwo, dobry klimat szkoły, wsparcie nauczycieli;

² Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, ORE, publikacja online

³ Ostaszewki K., Rustecka-Karwczyk A., Wójcik M., Czynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z zachowaniami problemowymi warszawskich gimnazjalistów: klasy 1-2, Warszawa 2009, publikacja online

- konstruktywne formy aktywności takie jak: praktyki religijne, wolontariat, organizacje młodzieżowe oraz dostęp do miejsc rekreacji itp.;
- zakorzenienie w tradycji społeczności i szacunek dla jej norm;
- konstruktywna grupa rówieśnicza, autorytety.

Zakres oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych z uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, jak również wynikających z nowoczesnych technologii

Oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne w Zespole Szkół Budowlanych skupiają się wokół czterech aspektów wychowania. Należą do nich:

1. wspomaganie naturalnego rozwoju, inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i zdrowemu życiu (zaspokajanie potrzeb, rozwijanie potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń);
2. kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane (kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia danej kultury, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych);
3. profilaktyka zachowań ryzykownych, wspieranie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu oraz ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego zdrowy styl życia (diagnozowanie czynników chroniących i zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami);
4. korygowanie deficytów i urazów powstałych w toku wcześniejszego wychowania (dostarczanie uczniom możliwości uczestniczenia w konstruktywnych sytuacjach wychowawczych, które korygują dotychczasowe urazy).

Podczas wspomagania ucznia w osiągnięciu pełnej dojrzałości ważnym założeniem jest wykorzystanie i rozwijanie kompetencji wszystkich podmiotów pełniących istotną rolę w tym procesie. Z tego powodu działania wychowawczo-profilaktyczne obejmują zwłaszcza:

- współpracę z rodzicami/opiekunami prawnymi,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- wzmacnianie więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji i wzmacnianie więzi rówieśniczych oraz uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców/opiekunów,

- doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, ich rodzicami/opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców/opiekunów,
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Nauczyciele, a szczególnie nauczyciele pełniący funkcję wychowawcy klasy, są ważnymi osobami wspierającymi rodziców w procesie wychowania i jednocześnie są osobami, których zachowanie konfrontowane jest, szczególnie przez uczniów, w kontekście wzoru (modelu) właściwego postępowania. Ich zasadniczą rolą w działalności wychowawczej jest zatem:

1. respektowanie wprowadzonych w społeczności szkolnej zasad regulujących zachowania;
2. nagradzanie oczekiwanych/pożądanych zachowań;
3. rozwijanie wyobraźni w celu przewidywania pozytywnych/negatywnych konsekwencji zachowań;
4. uczenie i rozwijanie empatii;
5. analiza skutków niepożądanych zachowań dla jednostki i grupy;
6. wyciąganie konsekwencji za łamanie/niedostosowanie się do ustalonych zasad;
7. wskazywanie pozytywnych wzorców;
8. informowanie o tym, do kogo i o jaką pomoc mają zwracać się w razie potrzeby;
9. wspieranie w dążeniu do pełnego rozwoju.

Z perspektywy pracy nauczycieli z młodzieżą szczególnie trudnym elementem jest konfrontacja z problemem zażywania przez uczniów substancji psychoaktywnych, a w szczególności substancji psychotropowych, środków zastępczych, tzw. dopalaczy. Wysoko skorelowane z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną jest bowiem zaniedbywanie obowiązków szkolnych, co łączy się z wagarami, niskimi ocenami i specjalnymi ścieżkami edukacyjnymi dla osób nieprzystosowanych społecznie. „Wiele wskazuje na to, że problemy szkolne

sprzyjają używaniu substancji psychoaktywnych przez nastolatków, a używanie substancji utrudnia wywiązywanie się z obowiązków szkolnych. Te dwa obszary zachowań ryzykownych stanowią znaczne zagrożenie dla prawidłowego rozwoju młodzieży szkolnej”⁴.

Waga problemu dotyczy także zwiększenia osobistego ryzyka uczniów w kwestii zdrowia (np. uzależnienia, zatrucia, zakażenia) oraz zachowań ryzykownych podejmowanych w związku z używaniem tych substancji (np. skoki do wody w niebezpiecznych miejscach, przedwczesne i ryzykowne kontakty seksualne bez zabezpieczenia lub z przypadkowym partnerem, jazda samochodem z nietrzeźwym kierowcą).

Innym, równie istotnym zagrożeniem rozwoju osobistego młodych ludzi, jaki łączy się zwykle z zażywaniem w.w. substancji są także konflikty z prawem, konflikty z rodzicami, utrata zainteresowań, itp..

W działaniach wychowawczo-profilaktycznych należy mieć również na uwadze, że dzisiejsza rzeczywistość wymusza nowe spojrzenie na wychowanie, uwzględniające korzyści i zagrożenia płynące z nowoczesnych technologii. Codziennością pokolenia współczesnych nastolatków, tzw. e-generacji jest jednoczesne życie w przestrzeni realnej i wirtualnej. Cyberprzestrzeń jest obecnie równoległym środowiskiem wychowawczym, niezmiernie istotnym z punktu widzenia stwarzania warunków do korzystnego rozwoju i kształtowania pozytywnych relacji międzyludzkich. Jest to też swego rodzaju wyzwanie do poszukiwania nowych form i metod oddziaływania wychowawczego z uwzględnieniem specyfiki pokolenia.

Zagrożenia związane z wirtualną obecnością młodzieży w Sieci można rozpatrywać w kategoriach związanych z treścią i kontaktowaniem się przez Internet. Do pierwszej grupy zalicza się najczęściej treści:

- nieodpowiednie dla określonych grup wiekowych, możliwości percepcyjnych,
- zawierające przemoc,
- niezgodne z prawem: rasizm, pornografia dziecięca,
- niezgodne z prawdą,
- zachęcające do agresji i autoagresji (samobójstwa, sekty, samookaleczenia, anoreksja),
- naruszające prawa człowieka,
- będące nieadekwatną reklamą i działaniami marketingowymi skierowanymi do dzieci,
- naruszające prawa autorskie,

⁴ Ostaszewki K., *Używanie substancji psychoaktywnych jako przejaw zachowań ryzykownych młodzieży szkolnej*, Warszawa 2017

- będące utrwalaniem i przenoszeniem danych.

Grupa zagrożeń związanych z kontaktowaniem się przez Internet dotyczy zazwyczaj:

- uzależnienia od Internetu i cyberchondria⁵,
- kradzieży tożsamości (np. nazwy użytkownika, hasła),
- utraty pieniędzy (wyłudzenie danych bankowych – kod PIN, haseł jednorazowych),
- oszustw handlowe,
- groomingu - uwodzenie dzieci,
- cyberprzemocy,
- ujawniania prywatnych informacji i pozyskiwania danych z profili internetowych,
- łatwego dostępu do nowych substancji psychoaktywnych,
- tzw. narkotykowej komunikacji.

W działaniach podejmowanych w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom prawidłowego rozwoju uczniów Zespołu Szkół Budowlanych realizowane są głównie zadania z zakresu profilaktyki uniwersalnej⁶ i selektywnej⁷. Zadania z obszaru profilaktyki wskazującej⁸ realizowane są przez specjalistów zewnętrznych.

⁵ nieuzasadnione, wzmożone martwienie się normalnymi objawami spowodowane przeglądaniem wyników wyszukiwania lub piśmiennictwa w Internecie

⁶ Profilaktyka uniwersalna adresowana jest do wszystkich uczniów i polega na wspieraniu w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowaniu działań, których celem jest redukcja zachowań ryzykownych oraz ograniczanie/przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych.⁶ Główne działania podejmowane na tym poziomie profilaktyki to dostarczenie wiedzy i uczenie najważniejszych umiejętności psychologicznych i społecznych, niezbędnych do zapobiegania zachowaniom problemowym.

⁷ Profilaktyka selektywna odnosi się do grup zwiększonego ryzyka, w których wystąpienie zachowań problemowych jest znacznie wyższe od przeciętnego i może pojawić się w niedalekiej przyszłości, albo w którymś krytycznym momencie życia. Dotyczy tych uczniów, którzy (1) z uwagi na szczególne warunki życiowe podlegają działaniu licznych czynników ryzyka i są bardziej zagrożeni występowaniem problemów i zaburzeń (np. dzieci alkoholików, dzieci z domów dziecka, dzieci przysposobione, uczniowie z problemami szkolnymi, miłośnicy szalonych imprez, młodzież, która „wypadła” ze szkoły, itp.) oraz (2) tych, u których występują wczesne objawy dysfunkcji, różne niepokojące zachowania (np. częste wagary, okresowe upijanie się) i sygnały o pojawianiu się już poważniejszych problemów związanych z zachowaniem (np. kłopoty

Diagnoza problemów i potrzeb

Wykorzystane metody diagnostyczne i uzyskane dane

Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o:

1. dane zawarte w SIO (stan na: 5 wrzesień 2019) - zał. nr 1;
2. analizę dostępnej dokumentacji;
3. wnioski i rekomendacje z ewaluacji wewnętrznej 2018/2019;
4. badania ankietowe dotyczące:
 - (1) identyfikacji problemów i potrzeb uczniów i rodziców, przeprowadzone w klasach pierwszych (maj-czerwiec 2019 r.) – arkusz zbiorczy wyników zał. nr 2;
 - (2) diagnozy potrzeb z zakresu doradztwa zawodowego, przeprowadzone wśród uczniów w klasach pierwszych Technikum i Branżowej Szkoły 1 Stopnia oraz klasach trzecich Technikum (czerwiec 2019 r.) – arkusz zbiorczy wyników zał. nr 3;
5. rozmowy z nauczycielami, uczniami, rodzicami.

z policją). Podejmowane na tym poziomie działania podobne są do działań w profilaktyce uniwersalnej, lecz uwzględniają specyfikę potrzeb i problemów danej podgrupy i polegają w dużej mierze na tworzeniu warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych.

⁸ Profilaktyka wskazująca skierowana jest uczniów u których rozpoznano wczesne objawy zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia. Są to uczniowie, u których występują czynniki ryzyka takie jak: zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi, niepowodzenia szkolne, podejmowanie zachowań ryzykownych, używanie narkotyków problemowo, próby samobójcze, konflikty z prawem, wychowywanie się w rodzinie z problemem narkotykowym/alkoholowym, itp.. Celem profilaktyki wskazującej jest zablokowanie pogłębiania się zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania społecznego poprzez podjęcie stosownej interwencji. Realizatorzy działań profilaktyki wskazującej wymagają specjalistycznego przygotowania w zakresie pomocy psychologicznej lub terapii, a terenem ich działania są w szczególności poradnie specjalistyczne lub placówki resocjalizacyjne.

Ad 1. Dane z SIO

W roku szkolnym 2019/2020 do Zespołu Szkół Budowlanych uczęszcza ogółem 484 uczniów - 406 uczących się w Technikum i 78 - w Branżowej Szkole I Stopnia. 68% młodzieży to mężczyźni.

Struktura zamieszkania uczniów wskazuje na to, że 54% z nich jest mieszkańcami miasta, głównie Bielska-Białej (43%), pozostali - to osoby mieszkające w okolicznych wsiach (46%).

Ad 2. Mocne i słabe strony Szkoły

Na podstawie analizy dokumentacji pracy Szkoły w roku szkolnym 2018/2019 zidentyfikowano następujące zasoby i słabe strony ZSB:

Mocne strony/zasoby Szkoły

- utrzymuje się tendencja wzrostu średniej ocen uczniów Technikum (w porównaniu z ubiegłymi latami szkolnymi),
- wzrost (w porównaniu z ubiegłym rokiem szkolnym) liczby uczniów ze średnią równą i powyżej 4,75,
- wzrost (w porównaniu z ubiegłym rokiem szkolnym) liczby uczniów ze średnią średnią równą i powyżej 4,0,
- grupy uczniów nauczane dwujęzycznie i usportowione,
- nauczyciele systematycznie podnoszący swoje kwalifikacje,
- edukacyjne sukcesy uczniów w konkursach/olimpiadach,
- sportowe sukcesy uczniów,
- możliwość uzyskania na terenie Szkoły pomocy pedagoga, psychologa, pielęgniarki,
- zaangażowana w życie szkoły Rada Rodziców,
- otwarte dla rodziców spotkania w ramach zespołów

Słabe strony Szkoły

- usytuowanie szkoły w pobliżu miejsc zwiększających zachowania ryzykowne - dworzec PKP i PKS, punkty sprzedaży papierosów/alkoholu, punkty z automatami do gier, bliskie sąsiedztwo centrum handlowo-rozrywkowo-usługowego „Sfera”,
- nieznaczny spadek frekwencji w Branżowej Szkole I Stopnia,
- wzrost liczby uczniów niepromowanych w stosunku do ubiegłego roku szkolnego.

- wychowawczych,
- współpraca z instytucjami i firmami w zakresie organizacji praktyk, wykładów, pokazów i wypożyczenia sprzętu specjalistycznego oraz dokumentacji budowlano-technicznej,
 - oferta zajęć pozalekcyjnych o charakterze naukowym, artystycznym, sportowym,
 - klasy wyposażone w sprzęt multimedialny,
 - biblioteka z Centrum Informacyjnym,
 - monitoring,
 - zaplecze sportowe (sala gimnastyczna, siłownia i nowoczesne boisko),
 - aula z nagłośnieniem,
 - nowoczesne technologie komunikacyjne (mobidziennik, strona Internetowa).

Ad 3. Wybrane wnioski i rekomendacje z ewaluacji wewnętrznej

W roku szkolnym 2018/2019 przedmiotem ewaluacji wewnętrznej był następujący obszar: *Współpraca szkoły z rodzicami.*

Wybrane wnioski:

1. rodzice przyznają, że mają możliwość współpracy ze szkołą najbardziej w obszarze edukacji, wychowania, bezpieczeństwa oraz organizowania imprez i uroczystości;
2. najbardziej preferowaną formą kontaktu jest mobidziennik;
3. dla prawie połowy ankietowanych (44%) zebrania są niezbędnym elementem współpracy ze szkołą oraz dla 46% zebrania to możliwość bezpośredniej rozmowy z wychowawcą i nauczycielami;

4. dla ponad połowy rodziców (67%) zebrania, w których uczestniczyli dostarczyły konkretnych informacji i były dobrze przygotowane (52%);
5. wychowawca jest osobą, z którą najczęściej kontaktują się rodzice w sprawach swojego dziecka;
6. 82% ankietowanych rodziców przyznaje, że kontakt z wychowawcą spełnił ich oczekiwania;
7. najczęściej inicjatorem współpracy rodzica ze szkołą jest szkoła (35%) i dziecko (33%);
8. wiedza rodziców o sukcesach / trudnościach ich dzieci, a także dotycząca działań szkoły jest otrzymywana w pierwszej kolejności od ich dzieci (71% wskazań w obu stwierdzeniach), a w dalszej kolejności źródłem tej wiedzy jest mobidziennik (60% wskazań w obu stwierdzeniach);
9. rodzice wiedzą, że jeśli jest taka potrzeba, to mogą liczyć na współpracę z wychowawcą;
10. wychowawcy brali pod uwagę przedstawiane przez rodziców opinie;
11. w zdecydowanej większości rodzice są zadowoleni ze współpracy ze szkołą.

REKOMENDACJE:

1. mała liczba rodziców obecnych na kolejnych zebraniach potwierdza wniosek, że rodzice wybierają mobidziennik jako jedyną formę kontaktu z wychowawcą i uczącymi oraz jedyne źródło informacji o postępach edukacyjnych swoich dzieci;
2. ze względu na ograniczone zainteresowanie rodziców udziałem w zebraniach, szczególnie w pierwszym semestrze, można bez większej szkody zmniejszyć liczbę konsultacji o jedną;
3. nadal niezbędną formą kontaktu w przypadkach szczególnych (takich jak: nieusprawiedliwione nieobecności, oceny niedostateczne, naruszenie dyscypliny itp.) jest indywidualna rozmowa z rodzicem w szkole;
4. zaleca się uczącym wykorzystanie mobidziennika jako metody przekazywania wiadomości o nauce, frekwencji, zachowaniu uczniów, szczególnie w przypadku zauważenia problemów.

Ad 4. Badania ankietowe - identyfikacja problemów i potrzeb uczniów i rodziców.

W badaniach ankietowych udział wzięło:

85 uczniów klas pierwszych oraz 54 rodziców.

Uzyskane wyniki wskazują, że uczniowie zdecydowanie (74%) wychowują się w rodzinach pełnych, przy czym 17% z nich wychowuje jeden rodzic, a 4% ma rodzinę zrekonstruowaną. Głównym źródłem utrzymania w 81 % rodzin uczniów jest praca zarobkowa rodziców.

Wśród rodzin pierwszoklasistów dominują rodziny z dwójką dzieci – 46%. Rodziny z jednym dzieckiem i trójką dzieci stanowią 26%. Połowę dzieci w rodzinach uczniów (51%) stanowią dzieci w przedziale wiekowym 16-18 lat.

Wszyscy ankietowani uczniowie oceniają swoje warunki mieszkaniowe jako dobre (36%) i bardzo dobre (64%). Podobnie oceny tej dokonali rodzice wskazując na dobre warunki mieszkaniowe w 48% i bardzo dobre – w 50%., ale 2% rodziców określiło swoje warunki mieszkaniowe jako złe. Z kolei wszyscy rodzice ocenili sytuację finansową rodziny jako dobrą (74%) i bardzo dobrą (26%). 1% ankietowanych uczniów ocenił natomiast sytuację finansową swojej rodziny jako złą. Pozostali uczniowie określili ją jako dobrą (62%) i bardzo dobrą (36%).

44% uczniów twierdzi, że często chętnie chodzi do szkoły, przy czym 13% - bardzo często, 39% - czasami, a odpowiedzi „nigdy” udzieliło 4% uczniów. Bardziej optymistycznie widzą to ich rodzice utrzymując, że 50% ich dzieci często chętnie chodzi do szkoły i 20 % - bardzo często. 2% rodziców twierdzi, że ich dzieci nigdy nie chodzą chętnie do szkoły, a 4%, że trudno im to stwierdzić.

59% rodziców uważa, że ich dzieci stwarzają problemy rzadko, a 35% rodziców twierdzi, że ich dziecko nigdy nie stwarza problemów. W przypadku 6% rodziców pojawiła się odpowiedź, że ich dziecko często sprawia problemy Podobnie sprawę przedstawiają sami uczniowie. Przedmiotem problemów jest zdrowie dla 24% rodziców i uczniów, nauka – dla 28% uczniów i 26% rodziców, zachowanie – dla 33% uczniów i 24% rodziców.

Najbardziej dotkliwymi problemami, z którymi osobiście identyfikują się uczniowie są:

- Samodyscyplina (systematyczność uczenia się, frekwencja) - 38%
- Poczucie niskiej wartości - 31%
- Opanowanie emocji - 28%
- Wymagania nauczycieli - 21%
- Mało zgrana klasa - 20%

Najczęściej sygnalizowanymi przez uczniów problemami występującymi wśród nich w szkole jest uzależnienie od nikotyny. Na problem ten wskazuje 48% uczniów. 33 % uważa, że uczniowie są uzależnieni od telefonu, a 20 % uczniów sygnalizuje problem uzależnienia od Internetu, przy czym jednak co trzeci uczeń twierdzi, że wśród uczniów Szkoły nie występują poważniejsze problemy.

O braku wiedzy żeby wśród uczniów występowały jakieś poważniejsze problemy informuje ponad połowa rodziców (59%), a co czwarty rodzic wskazuje, podobnie jak uczniowie, na problem uzależnienia od nikotyny, Internetu i telefonu.

Największa grupa uczniów (74%) i rodziców (61%) uważa, że w szkole należy rozwiązać ich (ich dzieci) uzdolnienia i zainteresowania. Dla 33% uczniów ważne jest, by mogli uzyskać pomoc w wyborze dalszej drogi zawodowej (rodzice - 30%). Uzyskanie pomocy w nauce w szkole jest ważniejsza dla rodziców, na co wskazuje 37% z nich, natomiast wśród uczniów tego typu pomoc jest ważna dla co czwartej osoby.

44% rodziców nie oczekuje dla siebie wsparcia ze strony szkoły, natomiast 35 % oczekuje indywidualnej rozmowy/konsultacji jako wsparcia ze strony szkoły.

Ad 4. Badania ankietowe - diagnoza potrzeb z zakresu doradztwa zawodowego.

Badania ankietowe przeprowadzono przy pomocy mobilnego urządzenia i skierowano do wszystkich uczniów klas pierwszych Technikum i Branżowej Szkoły 1 Stopnia oraz klas 3 Technikum. Ankietę wypełniło 46 uczniów, co stanowi 34% uczniów tych klas.

Uzyskane wyniki wskazują, że 85% uczniów wybierając zawód, w którym się kształcą kierowała się własnymi zainteresowaniami i planami. Dla blisko 48% ankietowanych wybór zawodu był właściwym wyborem. Podobny procent ankietowanych uczniów jeszcze nie wie, czy to był właściwy wybór, a około 6% z nich uważa, że dokonało niewłaściwego wyboru zawodu.

57% uczniów oczekuje od doradcy zawodowego pomocy w kształtowaniu umiejętności poszukiwania i pozyskiwania pracy, a dla co czwartego ucznia ważne jest uzyskanie informacji o ścieżkach dalszego kształcenia. Preferowaną formą kontaktu z doradcą zawodowym dla blisko połowy uczniów jest rozmowa indywidualna, a co trzeci z badanych chciałby zajęcia z doradcą zawodowym w ramach planu lekcji.

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy problemów i potrzeb

Identyfikacja czynników chroniących i czynników ryzyka

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy można zidentyfikować następujące, potencjalne czynniki chroniące i czynniki ryzyka⁹:

CZYNNIKI CHRONIĄCE	CZYNNIKI RYZYKA
Środowisko rodzinne	
<ul style="list-style-type: none">– Rodziny pełne,– Dobra sytuacja mieszkaniowa,– Dobra sytuacja finansowa,– Zainteresowanie rodziców rozwojem swoich dzieci w postaci: rozwijania zdolności i zainteresowań, uczenia się rozwiązywania problemów (?) i planowania dalszej drogi zawodowej,– Większość uczniów mieszka na wsi.	<i>Na podstawie dostępnych informacji nie można sformułować statystycznych uogólnień</i>

⁹ W formułowaniu wniosków na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych przyjęto, że próg istotności wyników wynosi 25%, a symbolem „(?)” oznaczono wyniki bliskie tj. mieszczące się w granicy 20-25%.

CZYNNIKI CHRONIĄCE	CZYNNIKI RYZYKA
Cechy indywidualne uczniów	
<ul style="list-style-type: none"> – Poczucie zrozumienia w rodzinie, przez rówieśników, nauczycieli, – Poczucie bezpieczeństwa, – Potrzeba rozwoju jako: <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwijanie zdolności i zainteresowań, ▪ planowanie dalszej drogi zawodowej, ▪ uczenie się rozwiązywania problemów (?), – Śmiałość w nawiązywaniu kontaktów z rówieśnikami. 	<ul style="list-style-type: none"> – Przewaga płci męskiej, – Niska samodyscyplina (systematyczność uczenia się, frekwencja), – Trudności w panowaniu nad emocjami, – Poczucie niskiej wartości.
Szkoła	
<ul style="list-style-type: none"> – Klimat szkoły: <ul style="list-style-type: none"> ▪ chętnie uczęszczanie uczniów do szkoły w opinii uczniów i rodziców, ▪ dobra współpraca z wychowawcami, ▪ ogólne zadowolenie rodziców ze współpracy ze szkołą, – Opinia większości rodziców, że nie mają wiedzy, żeby wśród uczniów szkoły występowały poważniejsze problemy, – Opinia co trzeciego ucznia, że na terenie szkoły nie występują poważniejsze problemy, – Możliwość uzyskania na terenie Szkoły pomocy pedagoga, psychologa, pielęgniarki, – Doskonalenie zawodowe nauczycieli, – Dobra współpraca z Radą Rodziców, – Współpraca z instytucjami lokalnego rynku edukacyjnego i zawodowego – Oferta zajęć pozalekcyjnych, – Baza dydaktyczna sprzyjająca realizacji celów edukacyjnych i wychowawczych. 	<ul style="list-style-type: none"> – Lokalizacja Szkoły, – Wskazanie przez uczniów, że na terenie szkoły występuje problem uzależnienia od nikotyny, telefonu, Internetu (?) – Wskazanie przez rodziców, że wśród uczniów szkoły występuje problem uzależnienia od telefonu, nikotyny (?) – Wymagania nauczycieli (?) – Mało zgrane klasy (?) – Zasygnalizowana przez rodziców i uczniów (?) potrzeba przezwyciężania trudności w nauce ich dzieci / uzyskania pomocy w nauce.

Identyfikacja najważniejszych potrzeb

Uzyskane wyniki badań wskazują na następujące potrzeby

(1) uczniów:

1. zwiększanie poziomu samodyscypliny;
2. uczenie panowania nad emocjami;
3. budowanie poczucia własnej wartości;
4. prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących głównie uzależnienia od nikotyny, telefonu, Internetu;
5. pomocy w nauce;
6. kształtowanie umiejętności poszukiwania i pozyskiwania pracy;
7. prowadzenie działalności informacyjnej o dalszych ścieżkach kształcenia i rynku pracy.

(2) rodziców:

1. wsparcie w formie rozmów/konsultacji indywidualnych;
2. wsparcie w przezwyciężaniu trudności w nauce ich dzieci.

Cele i zadania wychowawczo-profilaktyczne

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę zaplanowano cele i sformułowano zadania służące ich realizacji mając na uwadze, że uczeń jest indywidualną jednostką, a oddziaływanie na jego rozwój powinno w sposób integralny dotyczyć sfer: fizycznej/zdrowotnej, psychicznej (intelektualnej i emocjonalno-motywacyjnej), społecznej i aksjologicznej (duchowej). Formułując zadania brano pod uwagę środowiska rodzinne i rówieśnicze oraz ich równoległe funkcjonowanie w dwóch przestrzeniach - realnej i cyfrowej, a także podstawowe strategie oddziaływania: edukacyjne, informacyjne, alternatywne¹⁰ i interwencyjne.

Zestawienie celów ogólnych i szczegółowych oraz przyporządkowane im zadania wychowawczo-profilaktyczne zawarto w poniższej tabeli.

Sfera fizyczna / zdrowotna			
Cel główny	Cele szczegółowe	Zadania	Osoby odpowiedzialne
1. Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia	a. Kształtowanie sprawności fizycznej	<ul style="list-style-type: none"> – Zorganizowanie Dnia Sportu. – Zorganizowanie turniejów sportowych - międzyklasowych, międzyszkolnych. – Udział w zawodach proponowanych przez inne szkoły i instytucje. – Prowadzenie zajęć SKS. – Upowszechnianie osiągnięć sportowych uczniów. 	Nauczyciele wychowania fizycznego, Nauczyciel odpowiedzialny za stronę internetową Wychowawcy
	b. Propagowanie zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> – Zorganizowanie zajęć profilaktycznych, dotyczących zdrowego stylu życia, przeciwdziałania uzależnieniom, jak np. „Ars. Jak dbać o miłość”, „Podstępne WZW” i „Znamię! Znam je”. – Popularyzowanie wiedzy na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. 	Wychowawcy Pedagog/psycholog Nauczyciele poszczególnych przedmiotów

¹⁰ pomoc w zaspokojeniu ważnych potrzeb oraz osiągnięcie satysfakcji życiowej poprzez stwarzanie możliwości angażowania się działalność pozytywną

		<ul style="list-style-type: none"> – Zorganizowanie warsztatów profilaktycznych dotyczących zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. – Prowadzenie akcji informacyjnych wśród uczniów, nauczycieli i rodziców na temat: „Bezpieczne ferie”, „Brązowo, ale czy zdrowo?” , „Dopalacze – Wypalacze. Groźne narkotyki”. – Organizacja „Dnia Promocji Zdrowego Stylu Życia”. – Przestrzeganie zasad higieny psychicznej podczas bieżącej pracy. – Uczenie sposobów reagowania w sytuacjach stresowych. – Uczenie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych, – Udział w wycieczkach turystyczno-krajoznawczych. 	
c. Poszerzenie wiedzy na temat prawidłowości rozwoju i jego zaburzeń oraz rozpoznawania wczesnych objawów zachowań ryzykownych	<ul style="list-style-type: none"> – Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli. – Uczestniczenie nauczycieli w szkoleniach zewnętrznych. – Prowadzenie pedagogizacji rodziców. – Włączanie uczniów w zajęcia/programy profilaktyczne. – Organizowanie konkursów, akcji o charakterze prozdrowotnym. – Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców/opiekunów, nauczycieli, w tym publikowanych w Internecie. 	<p>Pedagog/psycholog Pielęgniarka Nauczyciele organizujący konkursy/akcje</p>	
d. Podejmowanie odpowiedzialności za środowisko	<ul style="list-style-type: none"> – Przeprowadzenie lekcji uczących odpowiedzialności za środowisko społeczne i przyrodnicze. – Zorganizowanie konkursu ekologicznego i akcji dokarmiania zwierząt przebywających w schronisku. – Udział w akcji „Sprzątanie świata” i innych akcjach mających na celu ochronę środowiska. – Zorganizowanie „Dnia Ziemi”. 	<p>Wychowawcy Nauczyciele odpowiedzialni za poszczególne akcje</p>	
e. Wzmacnianie bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> – Informowanie uczniów oraz ich rodziców o obowiązujących w Szkole procedurach bezpieczeństwa. – Informowanie uczniów, rodziców oraz nauczycieli o skutkach prawnych zachowań ryzykownych. 	<p>Dyrekcja Wszyscy nauczyciele Pedagog/psycholog Pracownicy administracji Rodzice</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> – Pełnienie przez nauczycieli dyżurów podczas przerw. – Reagowanie na najmniejsze przejawy zagrożenia bezpieczeństwa. – Korzystanie, tam gdzie to możliwe, z koncyliacyjnych metod rozstrzygnięcia sporów - negocjacji i mediacji. – Włączanie rodziców w budowanie bezpiecznych warunków nauki i pracy. – Edukowanie na temat bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w sieci, zagrożeń w cyberprzestrzeni i konsekwencji związanych ze stosowaniem cyberprzemocy. 	
Sfera psychiczna - intelektualna			
Cel główny	Cele szczegółowe	Zadania	Osoby odpowiedzialne
2. Rozwijanie możliwości poznawczych i kształtowanie postawy twórczej	a. Rozwijanie umiejętności uczenia się	<ul style="list-style-type: none"> – Przeprowadzanie lekcji wychowawczych na temat sposobów/technik skutecznego uczenia się. – Wzmacnianie kompetencji czytelniczych. – Rozwijanie kompetencji cyfrowych. – Rozwijanie samokształcenia i świadomego wyszukiwania, krytycznego selekcjonowania i wykorzystywania informacji, szczególnie podczas korzystania z nowoczesnych technologii. – Uatrakcyjnianie lekcji (szczególnie z przedmiotów zawodowych) przy wykorzystaniu istniejącej bazy dydaktycznej oraz przez jej wzbogacenie o nowe materiały i sprzęty. – Wykorzystanie podczas zajęć aktywnych metod i technik nauczania. 	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów (szczególnie zawodowych) Nauczyciele-bibliotekarze Pedagog/psycholog
	b. Rozwijanie zdolności i zainteresowań, naukowych, kreatywności i innowacyjności	<ul style="list-style-type: none"> – Rozpoznawanie zdolności i zainteresowań. – Indywidualizowanie bieżącej pracy podczas lekcji. – Motywowanie do udziału w konkursach, olimpiadach. – Wsparcie w przygotowaniu do udziału w konkursach, olimpiadach. – Aktualizowanie oferty zajęć pozalekcyjnych. – Upowszechnianie czytelnictwa. – Motywowanie do tworzenia artystycznej oprawy uroczystości szkolnych – Prezentowanie dorobku, artystycznego i osiągnięć naukowych uczniów. 	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Opiekunowie kół zainteresowań Wychowawcy Pedagog/psycholog – wspomagająco Nauczyciele-bibliotekarze Samorząd Uczniowski

<p>c. Planowanie / wzmacnianie własnego rozwoju zawodowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Wspomaganie w rozpoznawaniu przez uczniów własnych potrzeb edukacyjnych i własnych zasobów. – Pomoc w planowaniu rozwoju i podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych. – Informowanie o możliwych ścieżkach kształcenia. – Nawiązanie współpracy z uczelniami, również spoza Bielska- Białej, kształcącymi na kierunkach zgodnych z profilem szkoły oraz pracodawcami. – Udział w wykładach, prelekcjach organizowanych na terenie Szkoły i poza nią. – Uczestniczenie uczniów klas maturalnych w spotkaniach proponowanych w ramach Dni Otwartych bielskich uczelni. – Udział uczniów w projekcie współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego „Mam Zawód, Mam Pracę w Regionie”. 	<p>Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów zawodowych Doradca zawodowy Kierownik Szkolenia Praktycznego Dyrektor Koordynator projektu</p>
<p>d. Ograniczanie niepowodzeń w nauce</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Budowanie podczas lekcji atmosfery sprzyjającej uczeniu się. – Konsekwentne przestrzeganie Zarządzenia Dyrektora w sprawie wnoszenia na lekcje telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych. – Poznawanie możliwości i potrzeb uczniów. – Indywidualizowanie bieżącej pracy podczas lekcji. – Stwarzanie możliwości osiągnięcia sukcesów. – Podjęcie bardziej wzmożonej współpracy z rodzicami uczniów doświadczających niepowodzeń w nauce w zakresie identyfikacji przyczyn. – Organizowanie zajęć i pomocy koleżeńskiej, umożliwiających wyrównanie braków w nauce. – Wspieranie działań nauczycieli i pracy ucznia przez pedagoga / psychologa. – Kierowanie na badania specjalistyczne. 	<p>Nauczyciele wszystkich przedmiotów Wychowawcy Rodzice Pedagog/psycholog Dyrekcja Samorząd Uczniowski</p>
<p>e. Dbanie o wysoką frekwencję</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Systematyczne monitorowanie frekwencji. – Nagradzanie uczniów/klas za wysoką frekwencję. – Nieusprawiedliwianie pojedynczych godzin nieobecności. – Diagnozowanie przyczyn obniżonej frekwencji. – Wzmocnienie kontaktów z rodzicami uczniów o obniżonej frekwencji lub z dużą liczbą godzin nieusprawiedliwionych. – Prowadzenie rozmów dyscyplinujących. 	<p>Dyrektor ds. wychowawczych Wychowawcy Pedagog/psycholog Rodzice</p>

Sfera psychiczna - emocjonalno-motywacyjna			
Cel główny	Cele szczegółowe	– Zadania	Osoby odpowiedzialne
3. Budowanie równowagi i harmonii psychicznej	a. Wzmacnianie poczucia własnej wartości	<ul style="list-style-type: none"> – Praca na mocnych stronach, zasobach ucznia. – Uwrażliwianie na wartości istotne z punktu widzenia dążenia do samorealizacji podczas lekcji wychowawczych, WDŻ, religii, języka polskiego oraz podczas indywidualnych rozmów. – Przeprowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych tematyce ukazującej istotę kontaktów opartych na przyjaźni, miłości, poszanowaniu odmiennych poglądów, zachowań i cech innych ludzi. – Uczenie asertywnego sposobu wyrażania siebie. – Upowszechnianie sukcesów. 	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Wychowawcy Pedagog/psycholog Nauczyciele odpowiedzialni za stronę internetową
	b. Doskonalenie umiejętności okazywania uczuć i panowania nad emocjami	<ul style="list-style-type: none"> – Uczenie rozpoznawania stanów emocjonalnych. – Uczenie adekwatnego do sytuacji okazywania emocji/uczuć oraz kontroli nad nimi w sytuacjach wzbudzających zarówno pozytywne, jak i negatywne emocje/uczucia. – Uczenie asertywnego sposobu wyrażania emocji negatywnych. – Uczenie odraczania nagrody. – Wzmacnianie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem. – Uczenie wyznaczania realnych celów. – Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie w podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych emocjonalnie. 	Wychowawcy Pedagog/psycholog Nauczyciele poszczególnych przedmiotów

Sfera społeczna			
Cel główny	Cele szczegółowe	Zadania	Osoby odpowiedzialne
4. Kształtowanie postawy otwartości, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych	a. Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych	<ul style="list-style-type: none"> – Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach pierwszych. – Wykorzystywanie pracy w grupach na zajęciach lekcyjnych. – Tworzenie systemu pomocy koleżeńskiej. – Angażowanie w pracę Samorządu Uczniowskiego. – Wspieranie edukacji rówieśniczej. 	<p>Wychowawcy Pedagog/psycholog Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego Samorząd Uczniowski</p>
	b. Budowanie prawidłowych relacji nauczyciel - uczeń	<ul style="list-style-type: none"> – Stosowanie / uczenie komunikacji opartej na wzajemnym szacunku. – Zwracanie uwagi na granice ról. – Konsekwentne stosowanie przyjętych w Szkole zapisów statutu i wzajemnych uzgodnień. 	<p>Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Pedagog/psycholog – wspomagająco Samorząd Uczniowski</p>
	c. Budowanie prawidłowych relacji nauczyciel - rodzic	<ul style="list-style-type: none"> – Stosowanie dialogu opartego na partnerstwie. – Różnicowanie form wzajemnego kontaktu (wywiadówki, spotkania indywidualne, komunikacja telefoniczna i przez mobidziennik, strona internetowa). – Wzajemne, bieżące informowanie o kwestiach istotnych ze względu na wspomaganie rozwoju uczniów. 	<p>Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Nauczyciel odpowiedzialny za stronę internetową Rodzice Pedagog/psycholog - wspomagająco</p>
	d. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców	<ul style="list-style-type: none"> – Udział nauczycieli w doskonaleniu wewnętrznym i zewnętrznym. – Pedagogizacja rodziców. – Praca Zespołu Wychowawczego. – Wsparcie pedagoga/psychologa szkolnego w postaci rozmów indywidualnych. – Współpraca ze specjalistami zewnętrznymi np. pracownikami PPP, policji, służby zdrowia, itp. 	<p>Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Pedagog/psycholog</p>

	e. Doskonalenie umiejętności współpracy w grupie	<ul style="list-style-type: none"> – Umożliwienie pracy grupowej podczas lekcji na różnych przedmiotach. – Akcentowanie korzyści płynących z pracy zespołowej. – Umacnianie przekonania, że prawidłowe funkcjonowanie wśród ludzi uzależnione jest od wzajemnej akceptacji, otwartego dialogu, wypracowywania wspólnych rozwiązań. 	Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Pedagog/psycholog
Sfera aksjologiczna (duchowa)			
Cel główny	Cele szczegółowe	Zadania	Osoby odpowiedzialne
5. Budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości	a. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu	<ul style="list-style-type: none"> – Budowanie klasowego systemu wartości, któremu początek dają zajęcia integracyjne prowadzone przez pedagoga/psychologa szkolnego, zakończone opracowaniem - wspólnie przez uczniów i wychowawcę klasy – Kontraktu Klasowego. – Poruszenie tematyki wartości na lekcjach wychowawczych, WDŻ, religii, biologii, j. polskiego ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania różnic indywidualnych, społecznych i międzykulturowych. – Wizualizowanie na terenie szkoły propagowanych wartości. – Upowszechnienie mody na niepalenie i bycie wolnym od nałogów. – Zorganizowanie akcji krwiodawstwa. 	Pedagog/psycholog Wychowawcy Nauczyciele religii, WDŻ, j. polskiego, biologii Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego Samorząd Uczniowski Opiekun Szkolnego Koła PCK Nauczyciele-bibliotekarze
	b. Kształtowanie umiejętności oceny własnych zachowań	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznaniu uczniów ze Statutem Szkoły w szczególności prawami, obowiązkami, nagrodami i rodzajami kar i oraz kryteriami oceniania zachowania. – Podpisanie Kontraktów Uczniowskich przez: ucznia, rodzica i (w imieniu wszystkich nauczycieli) Dyrektora Szkoły, na wspólnym zebraniu z rodzicami. – Formułowanie przez uczniów propozycji własnej oceny zachowania, zawierającej uzasadnienie. – Formułowanie przez uczniów propozycji ocen zachowania kolegów i koleżanek z klasy z uzasadnieniem. 	Wychowawcy, Pedagog/psycholog

	<p>c. Kształtowanie postawy społecznej odpowiedzialności</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Wzmacnianie krytycznego myślenia w dążeniu do prawdy. – Kształtowanie umiejętności przyznawania się do winy/błędów na przykładzie sytuacji, które miały miejsce w klasie, w szkole. – Uczenie brania odpowiedzialności za swoje czyny i naprawienia wyrządzonych innym krzywd /szkód. – Rozwijanie odpowiedzialności za konsekwencje zachowań powstałe w wyniku braku opanowania emocji w konstruktywny sposób. – Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej - np. angażowanie w akcje: „Pola Nadziei”, Bal Integracyjny dla Osób Niepełnosprawnych”, „Góra Grosza” itp. – Udział w akcjach honorowego krwiodawstwa. – Wzmacnianie aktywności uczniów w Samorządzie Uczniowskim, i innych organizacjach działających na terenie szkoły i miasta. – Zorganizowanie klasowego systemu pomocy koleżeńskiej dla uczniów przejawiających trudności w nauce. 	<p>Wychowawcy, Nauczyciele odpowiedzialni za przygotowanie poszczególnych akcji, Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego Samorząd Uczniowski Pedagog/psycholog - wspomagająco</p>
	<p>d. Wzmacnianie kultury osobistej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Konsekwentne zwracanie uwagi na przestrzeganie norm dotyczących kultury osobistej, ze szczególnym uwzględnieniem kultury słowa i przestrzegania ubioru określonego w Statucie Szkoły. – Uwrażliwianie na elementy komunikacji niewerbalnej budującej poszanowanie godności własnej i innych. 	<p>Wszyscy nauczyciele i pracownicy administracji</p>
	<p>e. Wzmacnianie postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Budowanie postawy lojalności wobec Szkoły. – Uczenie szacunku do historii poprzez wykorzystanie ceremoniału podczas uroczystości szkolnych i niektórych świąt państwowych. – Włączanie uczniów w pielęgnowanie tradycji i organizowanie uroczystości szkolnych. – Reprezentowanie Szkoły w różnych uroczystościach przez Poczec Sztandarowy. – Zorganizowanie Dnia Patrona. – Utrwalanie pamięci o zmarłych Maczkowcach; dbanie o ich groby. 	<p>Wychowawcy Opiekun i uczniowie z Pocztu Sztandarowego Nauczyciele odpowiadający za organizowanie poszczególnych akcji Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego Samorząd Uczniowski Nauczyciele-bibliotekarze</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej szczególnie podczas lekcji WOS-u, historii, języka polskiego. – Zorganizowanie wyjść do kina, teatru, muzeum, Książnicy Beskidzkiej, Bielskiego Centrum Kultury, itp. – Udział w ważnych wydarzeniach kulturalnych miasta, a także w wybranych uroczystościach państwowych. – Udział uczniów klas I we Mszy Św. z okazji inauguracji roku szkolnego w dniu patrona młodzieży - Św. Stanisława Kostki. – Uczestniczenie młodzieży klas kończących Szkołę w pielgrzymce do Kalwarii i Wadowic. 	
	f. Preferowanie porządku, ładu, punktualności	<ul style="list-style-type: none"> – Konsekwentne zwracanie uwagi na punktualne rozpoczynanie i kończenie lekcji. – Uczenie odpowiedzialności za mienie i otoczenie Szkoły. – Uwrażliwianie na korzyści płynące z zachowania ładu i porządku. 	Wszyscy nauczyciele Pracownicy administracji
	g. Wspomaganie pracowitości, rzetelności, wytrwałości	<ul style="list-style-type: none"> – Motywowanie uczniów do wykonywania dodatkowych prac (np. systematycznej zmiany gazetek, opieki nad kwiatami, pomocy koleżeńskiej itp.). – Premiowanie rzetelności, wytrwałości, dokładności i uczciwości w wykonaniu powierzonych zadań. 	Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Pedagog/psycholog

Monitoring i ewaluacja

Podstawowymi metodami monitoringu i ewaluacji Programu Wychowawczego-Profilaktycznego, służącymi do pozyskania danych ilościowych i jakościowych są:

1. Obserwacja.
2. Rozmowa/wywiad z uczniami, rodzicami, nauczycielami, pracownikami szkoły.
3. Dokumentacja:
 - zapisy w dziennikach (tematy, oceny, frekwencja, uwagi),
 - zapisy zawartych w sprawozdaniach poszczególnych zespołów/kół, pedagoga/psychologa szkolnego, doradcy zawodowego,
 - protokoły,
 - karty wycieczek,
 - biblioteki.
4. Badania ankietowe.